

Referat

*JØP's ordinære generalforsamling
mandag den 24. april 2017 kl. 16.30 på Scandic Copenhagen*

1. Valg af dirigent

Formand Anders Eldrup bød forsamlingen velkommen til den ordinære generalforsamling og foreslog, at **advokat Lars Svenning Andersen** blev valgt som dirigent. Forsamlingen godkendte Lars Svenning Andersen som dirigent.

Dirigenten konstaterede herefter, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet og beslutningsdygtig, samt at dagsordenen omfattede de punkter, som vedtægterne foreskriver. Dirigenten foreslog endvidere indførelse af taletidsregler, hvilket forsamlingen godkendte.

Dirigenten gennemgik herefter dagsordenen og foreslog, at punkterne 2. Beretning og 3. Godkendelse af regnskab og fordeling af overskud blev behandlet samlet. Dette blev tiltrådt af generalforsamlingen. Der var fremmødt 234 medlemmer, og der var 31 fuldmagter.

Ordet blev herefter givet til formand Anders Eldrup.

2. og 3. Bestyrelsens beretning og i forbindelse hermed fremlæggelse af årsrapporten omfattende beretning, resultatopgørelse og status og med forslag om godkendelse og meddelelse af decharge til bestyrelsen og direktionen samt beslutning om fordeling af overskuddet i henhold til det godkendte regnskab

Beretning

Formand Anders Eldrup indledte med at berette, at 2016 på mange måder blev et godt år for JØP. Medlemstallet har nu rundet 60.000 medlemmer. JØP er nu en pænt stor pensionskasse. Omkostningerne pr. medlem faldt igen i år betydeligt, og der var et tilfredsstillende afkast på et meget turbulent finansmarked. Sideløbende øgedes valgmulighederne i produkterne i afdeling 2, som flere medlemmer har efterspurgt, og den fleksibilitet vil vi gerne øge i de kommende år.

Formanden gav herefter en status på det tætte samarbejde med ingeniørernes pensionskasse, DIP, i administrationsfællesskabet P+. Samarbejdet har været godt siden begyndelsen for snart to år siden. Der har været høstet betydelige rationaliseringsgevinster, produktudbuddet er øget uden væsentlige meromkostninger, og takket være investeringssamarbejdet med over 110 mia. kroner under samme forvaltning har det været nemmere at komme i betragtning til de attraktive investeringer, da de to pensionskasser til sammen har en stor forhandlingsmuskel. JØP står på alle områder stærkere, end før samarbejdet med DIP blev indledt, og det er begge bestyrelsers mål at fusionere for derved at skabe landets bedste pensionsselskab for akademikere.

Formanden oplyste, at det for et par uger siden kom frem, at IDA (Ingeniørforeningen i Danmark) ønsker en fusion mellem DIP og den anden ingeniørpensionskasse, ISP. DIP har i den forbindelse tilkendegivet, at de fortsat ønsker fusion med JØP. Det kan derfor ende med, at JØP skal fusionere med flere ingeniører end oprindeligt antaget. Det ses som en god udvikling, som på sigt kan gøre P+-fællesskabet endnu mere effektivt at drive. Spørgsmålet om JØP skal fusionere skal endeligt afgøres på en generalforsamling.

Afkast

Formanden berettede, at der sidste år var et tilfredsstillende investeringsafkast på 6,6 pct. før skat. Afkastet for i år var til dato 4,6 pct.

Fra årsrapporten for 2016, som ligger tilgængelig på hjemmesiden, fremhævede formanden to hovedtendenser. For det første at JØP fik de højeste afkast på risikobetonede aktiver som aktier og kreditobligationer. For det andet det fortsat lave renteniveau, som medfører lave afkast.

Den lave rente kan betyde, at JØP på et tidspunkt bliver nødt til at sænke de afkastforventninger, som er indregnet i pensionerne, og det kan udløse pensionsfald.

Set over lang tid ligger JØP's afkast fortsat i den gode ende, når man sammenligner JØP med resten af branchen. Pensionerne er er langsigtede, og derfor skal der måles på evnen til at skabe høje afkast i det lange løb.

Formuefordeling

Formanden berettede, at i slutningen af 2015 blev investeringsprofilerne for afdeling 2 og omtegnede medlemmer i afdeling 1 sammenlagt, så næsten alle medlemmer nu følger samme investeringsstrategi, kaldet JØP Profilen. Konkret blev aktieandelen hævet i afdeling 1 for dem, som havde omtegnet pensionen i 2011 og 2012. Samme gruppe har også fået en større andel af kreditobligationer og alternative investeringer. Den ændrede investeringsstrategi indeholder altså en større andel af mere risikofyldte aktiver, som giver et forventet højere afkast samt en faldende andel af traditionelle obligationer.

Formanden oplyste endvidere, at der fortsat er fokus på investeringsomkostningerne, der har stor betydning for, hvordan pensionerne udvikler sig.

Alternative investeringer

Formanden oplyste, at de alternative investeringer også vil blive øget i de kommende år. Det vil ske i et jævnt tempo, hvor balancen mellem afkast og risiko nøje vurderes. Alternative investeringer har højere risiko end fx traditionelle obligationer, til gengæld forventes et højere afkast.

Ved årets udgang var 16 pct. af JØP's formue placeret i alternative investeringer, og dertil kommer 4,1 mia. kr. i investeringstilsagn, som er reserverede penge, der endnu ikke er sat i arbejde

Frem mod 2019 forventes det, at JØP øger de alternative investeringer til 24 pct. af formuen med hovedvægt på ejendomme og infrastruktur. Der investeres så vidt muligt gennem fonde eller sammen med andre pensionskasser for at opnå stordriftsfordele og udnytte fælles viden.

Ansvar på de indre linjer

Formanden berettede, at bestyrelsen og administrationen er opmærksomme på, at Finanstilsynet har udtalt bekymring over omfanget af alternative investeringer blandt danske pensionsselskaber. JØP er næppe mål for den største bekymring, da kassen ikke har store eksponeringer i enkeltvirksomheder. Formanden bemærkede, at det er både godt og rimeligt, at myndighederne jævnlige kigger os i kortene. Det er med til at skabe tryk om pensionerne.

I december afsluttede Finanstilsynet deres ordinære inspektion af JØP. Inspektionen resulterede i nogle påbud, og formanden henviste til redegørelsen på JØP's hjemmeside.

I forlængelse heraf er det for nylig præciseret for medarbejdere og bestyrelsen, hvilken politik der er gældende vedrørende deltagelse i arrangementer og modtagelse af gaver. Der har aldrig i JØP været problemer i den retning.

Ansvarlige investeringer

På de senere års generalforsamlinger og i den generelle politiske debat har der været stigende fokus på ansvarlighed i investeringerne, og det er et område, som bestyrelsen har arbejdet indgå-

ende med. Ansvarlighed spænder vidt og omhandler spørgsmål som klimapåvirkning, arbejdstagerrettigheder, skatteunddragelse og korruption for blot at nævne nogle. Formanden berettede, at der i JØP arbejdes med ansvarlige investeringer ud fra en samlet ramme (illustreret ved et såkaldt ansvarlighedshus), der beskriver formål, temaer og redskaber.

Formålet er at sikre det højst mulige langsigtede afkast. Temaerne er alle de faktorer, der kan påvirke investeringsbeslutningen som fx arbejdstagerrettigheder, miljø og klima. Redskaberne sætter rammerne, det vil sige for eksempel lovgivning, konventioner og klimaftaler, oplyste formanden.

Formanden berettede, at den overordnede retning er fastlagt i bestyrelsens politik for ansvarlige investeringer. Da JØP ejer aktier i cirka 3.000 selskaber, er det en ganske kompliceret sag at følge den fastlagte politik til dørs. Derfor samarbejder JØP med det internationale konsulenthus Hermes, der er blandt de største rådgivere på området. Hermes screener vores selskaber og går om nødvendigt i dialog med de virksomheder, som ikke lever op til vores politik. Hermes bistår også med at stemme på selskabernes generalforsamlinger (proxy voting), så JØP opnår yderligere indflydelse, oplyste formanden.

Samarbejdet med Hermes fungerer godt. På sidste års generalforsamling blev det besluttet at implementere FN's Retningslinjer om Menneskerettigheder og Erhvervsliv samt OECD's Retningslinjer for Multinationale Selskaber. Det arbejde er administrationen gået i gang med, hvad angår de likvide investeringer – det vil sige børsnoterede aktier og virksomhedskreditobligationer - og de øvrige investeringer følger efter.

Endvidere takkede formanden Ansvarlig fremtid for et godt samarbejde og en frugtbar dialog i det forgangne år.

Depotrente for udvalgte selskaber

Herefter bemærkede formanden, at JØP længe har ligget pænt, når det gælder forrentningen af medlemmernes pensioner. Det billede blev ikke ændret i 2016, hvor depoterne blev forrentet med 4,7 pct. i afdeling 1, omtegnede og 6,1 pct. i afdeling 2. Depotrente ligger med i toppen sammenlignet med branchen som helhed og især sammenlignet med de kommercielle selskaber.

Afdeling 1, omtegnede medlemmer og afdeling 2 fulgte tidligere forskellige investeringsstrategier. Dette blev ændret i slutningen af 2015, hvor der blev lagt om til én fælles strategi for næsten alle medlemmer. Den fælles strategi vil i løbet af få år udviske forskellen på depoterne i afdeling 2 og afdeling 1, omtegnede.

Markedsrente med udjævning

Formanden berettede, at når depotrenten fastsættes, tages der udgangspunkt i det realiserede afkast i de seneste forudgående år. Den metode sikrer en jævn udvikling i depotrenten, også i de år hvor markedet giver voldsomme udsving i afkastet. Metoden kaldes for markedsrente med udjævning, og den skal sikre, at det realiserede afkast slår jævnt og løbende igennem på depotrenten, oplyste formanden.

Pensionsreguleringer pr. 1. januar 2017

Medlemmer på arbejdsmarkedet har pr. 1. januar 2017 fået beskedne stigninger i pensionstilsagnet, og det samme gælder alderspensionisterne. Depotrenten trækker op, men det modsvares af stigende levetid, som trækker den anden vej, og det gør sig især gældende i afdeling 1.

Depotrente for 2017

For 2017 har bestyrelsen fastsat den foreløbige depotrente til 4,5 pct. i afdeling 2 og 4,7 pct. for omtegnede medlemmer i afdeling 1.

Depotrenten er sat til 0 pct. for de medlemmer af afdeling 1, som ikke omtegnede pensionen i 2011 eller 2012. Det skyldes, at garantiforpligtelserne ikke giver råd til bonus. Tværtimod skal JØP hentesætte ekstra midler, som der holdes regnskab med via den såkaldte "skyggekonto".

Skyggekontoen var ved årets udgang steget til 800 mio. kr., hvoraf godt 2/3 skyldes stigende levetid og ca. 1/3 kan tilskrives den lave rente.

Skyggekonto

Formanden berettede, at bestyrelsen og administrationen op til generalforsamlingen havde fået flere spørgsmål om pensionskassens skyggekonto. Det er kompliceret stof, men formanden ridsede kort op:

Skyggekontoen holder styr på, hvor stor en del af pensionskassens basiskapital, der er udlånt til at dække underskuddet hos de medlemmer, der ikke har omtegnet deres pension og dermed har høje garantier. Problemet er, at afkastet er for lavt til at kunne honorere garantiene på grund af stigende levetid og lav rente. Derfor må pensionskassens medlemmer låne ud for at dække underskuddet. Har man omtegnet sin pension i 2011 eller 2012, viser den seneste pensionsoversigt, hvor meget man har "lånt ud" af de individuelle særlige bonushensættelser. Tidligere viste vi blot en procentsats, men nu viser vi et beløb i kroner.

Underskuddet på skyggekontoen kan nedbringes, hvis JØP senere får overskud på de ikke-omtegnede medlemmer.

Der er ingen simple løsninger, så det kræver grundige overvejelser. Bestyrelsen vil i løbet af 2017 udarbejde en plan for håndtering af pensionskassens skyggekonti. Ét led i planen er allerede iværksat, idet der er indført risikoforrentning, så de ikke-omtegnede medlemmer med de høje grundlagsrenter betaler en fair rente for at låne penge af fællesskabet.

På joep.dk kan der findes en længere forklaring på udfordringerne om skyggekonti.

Ændring i levetid

Formanden berettede, at eftersom levealderen er steget, vil prognoserne fordele pensionsudbetalingerne over flere år. De nye prognoser ændrer udbetalingsforløbet, så man får en mere jævn pensionsudvikling end tidligere. Nuværende alderspensionister fastholder dog deres nuværende pension og skal derfor være opmærksomme på, at pensionen må forventes at falde over tid. De medlemmer, som er meget tæt på pensionsalderen og måske overvejer at gå på pension i år, er blevet kontaktet med nærmere information om mulighederne.

Endvidere oplyste formanden, at der har været en del henvendelser fra medlemmer, der gerne vil se deres nye prognosetal. Administrationen er for øjeblikket i færd med at beregne de nye pensionsprognoser for hvert enkelt medlem og forventer at have de nye tal klar med udgangen af juli, hvor man kan se ændringerne under Min pension på joep.dk

Længere levetid et vilkår, som man må tilpasse sig. Hvis man arbejder lidt længere, vil man få en højere startpension. Som tommelfingerregel stiger pensionen med 7 pct. for hvert år, man udsætter den.

Formanden berettede, at bestyrelsen ikke blander sig i, hvor længe man ønsker at arbejde. Det er op til den enkelte og styres i øvrigt af lovgivningen, der lægger rammerne for, hvornår det er muligt at få pensionen udbetalt. Men som pensionskasse er der pligt til at påpege og beregne konsekvensen af længere levetid og de muligheder, man har for at imødegå udviklingen.

Medlemsudvikling

Formanden oplyste, at der ved årets begyndelse var 59.337 medlemmer, og dette tal har nu rundet 60.000. Det er både privat og offentligt ansatte, der bidrager til fremgangen. Væksten afspejlede sig i indbetalinger, der steg fra 2,9 mia. kr. i 2015 til 3,1 mia. kr. i 2016.

De mange nye medlemmer gør JØP til en "ung" pensionsudbyder, hvor de samlede årlige indbetalinger langt overstiger udbetalingerne, som sidste år var på 1,8 mia. kr. mod 1,7 mia. kr. i 2015.

Honorar

Formanden oplyste endvidere, at der i henhold til reglerne på generalforsamlingen skal oplyses, hvad der er betalt i løn og vederlag til direktion og bestyrelse. Næste års løn til direktionen er påvirket af, at Torben Visholm ved årsskiftet fratrådte for at gå på pension. Direktionen udgøres herefter alene af Søren Kolbye Sørensen, der i 2017 modtager 2,8 mio. kr. inkl. pension. Direktionens løn-udgift deles ligeligt mellem DIP og JØP, oplyste formanden.

Omkostninger

Administrationsomkostninger udvikler sig fortsat meget tilfredsstillende, berettede formanden. I 2016 udgjorde administrationsomkostningerne 582 kr. pr. medlem mod 675 kr. i 2015. Siden 2014 er omkostningerne pr. medlem faldet med 35 pct. Ser man på omkostningerne set i forhold til hensættelserne, belaster administrationsomkostningerne medlemmernes depotrente med 0,06 procentpoint. Bestyrelsen forventer moderate fald i de kommende år i takt med stigende medlemstal.

Investeringsomkostninger udgjorde 258 mio. kr. i 2016. Beregninger har tidligere vist, at investerings Samarbejdet med DIP reducerer omkostningerne med omkring 20 mio. kr. årligt.

Afdeling 2

Formanden berettede, at det på sidste års generalforsamling blev vedtaget, at ydelserne i afdeling 2 skulle forbedres. De ganske omfattende ændringer betød, at medlemmerne i afdeling 2 har fået en mere fleksibel invalidepension, øget mulighed for at justere ægtefællepensionens dækning og løbetid samt mulighed for at fravælge børnepension. Ændringerne blev gennemført enkelt og billigt, da omlægningerne er sket som led i produktharmoniseringen med DIP,

Bestyrelsen er meget opmærksom på, at der også blandt afdelings 1's medlemmer er et stort ønske om at få samme fleksibilitet som i afdeling 2. Det er fortsat bestyrelsens hensigt at tilbyde overflytning til afdeling 2 for alle i afdeling 1. Formanden understregede, at det ikke kunne loves, at det bliver i 2017, men at der arbejdes på det sideløbende med det sammen med de mange andre udviklingsaktiviteter, der sker i disse år.

Afslutning

Formanden afsluttede beretningen med at oplyse, at den succesfulde integration med DIP ikke alene har reduceret omkostningerne, forbedret investeringsmulighederne og skabt basis for lancering af nye produkter til lave omkostninger. Integrationen har også medført administrative omlægninger, ligesom der undervejs er sket ændringer på centrale ledelsesposter, sagde han.

Formanden sluttede med at takke direktionen og medarbejderne for et godt samarbejde og gav herefter ordet til Søren Kolbye Sørensen.

Regnskab

Adm. direktør Søren Kolbye Sørensen fremlagde herefter regnskabet for 2016, idet han indledningsvis oplyste, at der i januar 2016 trådte ny EU-regulering i kraft, som stiller nye krav til forsikringsbranchen i hele Europa, også i Danmark. De nye EU-regler har også haft indflydelse på de regler, som pensionskassen skal aflægge regnskab efter, og derfor er der en del regnskabsposter, som har ændret navn, ligesom der er kommet en række nye notekrav til regnskabet. De opstillede regnskabstal for 2016 er derfor ikke direkte sammenlignelige med regnskabstallene for 2015, da det ikke har været muligt at beregne sammenligningstal for tidligere år.

Herefter berettede Søren Kolbye Sørensen, at regnskabet for 2016 udviste et tilfredsstillende resultat på 54 mio. kr., som er væsentligt højere end 2015.

Hvis den foreslåede overskudsdisponering godkendtes, blev egenkapitalen ved udgangen af 2016 på 957 mio. kr. Pensionskassen aktiver opgjort til markedsværdi er 72,3 mia. kr., mod pensionsmæssige hensættelser på knap 62,3 mia.

Søren Kolbye Sørensen berettede, at medlemsbidragene for 2016 på 3,1 mia. kr. var steget med 7 pct. i forhold til 2015, mens årets investeringsafkast på 4,3 mia. kr. var væsentligt højere end i 2015. Det giver samlede indtægter på 7,4 mia. kr., oplyste han. De samlede udgifter beløb sig til 4,9 mia. kr., hvor af størstedelen er pensionsudbetalinger på 1,8 mia. kr. og kontorenter til medlemmerne på 2,2 mia. kr.

Det giver alt i alt et resultat før hensættelser og overskudskapital på 2,5 mia. kr., og efter hensættelser og overskudskapital bliver årets resultat på 54 mio. kr.

Pensionskassens samlede balance var på 72,3 mia. kr. ved udgangen af 2016, hvilket var en samlet stigning på knap 4,8 mia. kr. fra 2015. Heraf udgør de pensionsmæssige hensættelser 62,3 mia. kr., overskudskapital udgør 7,2 mia. kr., og pensionskassens egenkapital vil med den foreslåede resultats disponering blive på 957 mia. kr.

Dirigenten oplyste, at regnskabet var påført en blank revisionspåtegning. Herefter gav dirigenten ordet frit.

Ole Quist Pedersen meddelte, at han fandt det bekymrende, at formanden i sin beretning sagde, at det alt i alt havde været et tilfredsstillende år. Ole Quist Pedersen sagde, at han langt fra fandt det hele tilfredsstillende og nævnte, at hans pension har været ens i de sidste fire år, hvilket skyldtes, at den livsvarige pension fra starten af var for høj. Nu får han 11.000 kr. mindre om året grundet hele skyggekontoproblematikken, og det syntes han bestemt ikke er i orden.

Helle Munk Ravnborg takkede for beretningen og oplysningerne om ansvarlighed. Det er tydeligt, at JØP har anstrengt sig. Dog mente Helle Munk Ravnborg, at der fortsat mangler kommunikation om selve håndhævelsen af ansvarligheden. Hun mener, at det er problematisk, at man som medlem ikke kan se eller undersøge, om ens pensionsmidler har været forvaltet ansvarligt. Endvidere mente hun ikke, at retningslinjerne er tilstrækkelige i forhold til korruption som kendt fra eksempelvis Mozambique og Heidelberg Cement.

Helle Bjørnstad oplyste, at hun er medlem af afdeling 1, ikke-omtegnet. I forbindelse med muligheden for omtegning havde hun fået oplyst, at nok ville hendes pension som ikke-omtegnet være lavere, men den ville så til gengæld være livslang og garanteret. Helle Bjørnstad henviste blandt andet til en tidligere udleveret pensionsoversigt, hvoraf det fremgår at bestyrelsen ikke kan nedsætte pensionerne med mere end grundlagsrenten. Denne garanti er givet i 2009, 2010 og 2012, og derfor mener Helle Bjørnstad, at der er tale om en ubetinget garanti. På den baggrund opfordrede hun bestyrelsen til nøje at undersøge det juridiske grundlag for den – efter hendes opfattelse – uberettigede nedsættelse af pensionen.

Christian von Benzon oplyste, at han snart går på pension, og at han i den forbindelse havde noteret sig, at formanden i sin beretning havde oplyst, at det går meget godt. Christian von Benzon oplyste, at han bekymrer sig over at skulle være med til at betale for de yngre medlemmers længere levetider. Endvidere undrede han sig over, hvornår alternative investeringer mon bliver til sunde investeringer.

Formanden takkede for spørgsmålene og oplyste, at han ville adressere spørgsmålene stillet af Helle Munk Ravnborg og Christian von Benzon.

Formanden adresserede **Helle Munk Ravnborgs** spørgsmål og oplyste, at han var glad for anerkendelsen af, at JØP havde anstrengt sig. Endvidere oplyste formanden, at JØP lige nu er midt i en proces, og at der arbejdes med det såkaldte ansvarlighedshus som en ramme for, hvordan JØP arbejder med ansvarlighed i vores investeringer og øvrige arbejde. Formanden erkendte, at målet endnu ikke er nået, men at vi er godt på vej, og at kommunikationen løbende vil søges forbedret. Hvordan dette kan ske, kan der ikke siges noget om på nuværende tidspunkt.

Omkring de konkrete virksomheder så samarbejder JØP med en ekstern partner, som rater stater, og Mozambique er ratet D, og derfor har der været investeret i statsobligationer. Stater, der er ratet E, investeres der ikke i fra JØP's side. For så vidt angår Heidelberg Cement er der via Hermes indledt dialog, men det er vigtigt at holde sig for øje, at der ikke er klare internationale retningslinjer for investering i udvinding af råstoffer. Det er et komplekst område, sagde han. Formanden afsluttede med at oplyse, at bestyrelsen og administrationen vil gøre endnu mere for at være transparente på området.

Formanden adresserede **Christian von Benzons** spørgsmål og anerkendte, at begrebet alternative investeringer måske er lidt pudsigt, da også ejendommen hører herunder, og at de vel næppe er alternative. Det afgørende er, at JØP's ansvarlighed i også de alternative investeringer er styret af ansvarlighedshuset og dermed af muligheden for afkast.

Adm. direktør Søren Kolbye Sørensen takkede for de resterende spørgsmål og adresserede spørgsmålet fra **Christian von Benzons** ved at oplyse, at der arbejdes med aldersmæssige kontributionsgrupper, således at der ikke sker en omfordeling fra de ældre til de yngre medlemmer.

Søren Kolbye Sørensen svarede **Ole Quist Pedersen**, at skyggekontoen er kompliceret, men at det dybest set handler om et udlån fra en gruppe medlemmer til en anden gruppe medlemmer. Søren Kolbye Sørensen inviterede herefter Ole Quist til et møde på Flintholm for en nærmere drøftelse af netop hans konkrete spørgsmål i forhold pensionsdækningen.

Endvidere oplyste Søren Kolbye Sørensen til **Helle Bjørnstad**, at det er korrekt, at der ved indførelsen af afdeling 2 i 2006 var tale om både betinget og ubetinget grundlag, og at der ikke er rørt ved det ubetingede delgrundlag.

Herefter gav dirigenten igen ordet til forsamlingen.

Helle Munk Ravnborg oplyste, at hun var glad for svaret, men at hun mente, at man helt glemmer den humanitære folkeret.

Henrik Bie Schilder spurgte, hvad JØP gjorde, da Danske Bank meddelte, at de trak sig ud af fiskeindustrien i Mozambique da det kom frem, at investeringerne slet ikke gik til fiskeindustrien. Han mener, at JØP fremstår tåbelige, når JØP ikke handler.

Lars Nautrup Jensen opfordrede bestyrelsen til at se nærmere på FN's nye anbefalinger/retningslinjer fra 2016.

Ole Quist Pedersen takkede for tilbuddet om et personligt uddybende møde og ville gerne tage imod dette. Han håber, at der gives mere information til andre medlemmer om, hvad der rent faktisk foregår med skyggekontoen.

Formanden takkede **Helle Munk Ravnborg** for det supplerende spørgsmål og oplyste, at der ses nærmere på problemstillingen. Formanden meddelte endvidere **Henrik Bie Schilder**, at der fra JØP's side slet ikke er investeret i fiskeindustrien i Mozambique, men at der alene er købt statsobligationer. Formanden takkede også **Lars Nautrup Jensen** for henvisningen til FN's nye retningslinjer.

Da der ikke var flere spørgsmål til beretningen og regnskabet, konstaterede **dirigenten** med enstemmig tilslutning, at beretningen var taget til efterretning, regnskabet godkendt, at der var givet decharge til bestyrelse og direktion, samt at forslag til disponering af resultatet var godkendt.

4. Forslag fra bestyrelsen

Dirigenten gav ordet til adm. direktør **Søren Kolbye Sørensen**, som begrundede baggrunden for bestyrelsens forslag, som også var beskrevet i den udsendte dagsorden. Søren Kolbye Sørensen oplyste, at der fra bestyrelsen var stillet forslag om:

1) *Udløbsalder for invalidepension*

Bestyrelsen stillede forslag om, at udbetaling af invalidepension forlænges, så invalidepensionen fremover udbetales, indtil medlemmet fylder 68 år.

2) *Tilkendelse af invalidepension*

Bestyrelsen foreslog endvidere en lempelse af invalidepensionsbestemmelsen. Medlemmer i både Regulativ 1 og 2 skal i dag opfylde fire betingelser for at få tilkendt invalidepension. Bestyrelsen foreslog at fjerne kravet om, at udbetaling tidligst kan ske fra ansøgningstidspunktet, således at medlemmer fremover kan få tilkendt invalidepension fra før ansøgningstidspunktet, hvis de øvrige betingelser er opfyldt.

3) *Børnepension*

Bestyrelsen ønskede præciseret, hvornår et medlems børn har ret til børnepension. Bestyrelsen foreslog bestemmelsen ændret, så det tydeligt fremgår, at børn undfanget efter den hændelse, der medfører udbetaling af børnepension, ikke er berettigede til børnepension. Bestyrelsen foreslog desuden ændring af bestemmelsen vedrørende stedbørns ret til børnepension, således at hvis samlivet mellem stedbarnets biologiske far eller mor og JØP-medlemmet ophæves, og den reelle forsørgelse bortfalder, bortfalder retten til børnepension.

4) *Klausulperioden*

Klausulbestemmelsen i Regulativ 2 foreslås præciseret, så det fremover er erhvervsudygtighedstidspunktet, der er afgørende for, om et medlem bliver omfattet af den toårige klausul eller ej.

Dirigenten gennemgik herefter hvert forslag, som var fremsat af bestyrelsen.

4.a. Ændring af Regulativ 1, § 1, stk. 6. Medlemskreds.

Dirigenten fremlagde forslaget og oplyste, at bestemmelsen ønskes indført, fordi ændringer i regulativet vedrørende alderen på invalidepension, alderspension, supplerende alderspension og ægtefællepension medfører en opdeling mellem afdeling 1, omtegnede medlemmer og afdeling 1, ikke-omtegnede medlemmer, der fremover i nogle bestemmelser vil blive underlagt forskellige regler.

Da ingen ønskede at kommentere forslaget eller ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Bestyrelsen blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

4.b. Ændring af Regulativ 1, § 6, stk. 1. Alderspension.

Dirigenten fremlagde forslaget og oplyste, at omtegnede medlemmer får ændret alderen for retten til alderspension fra 67 år til 68 år. Ændringen er en konsekvensrettelse som følge af ændring af invalidepensionens udløbsalder til 68 år, således at alle medlemmer har udvidet adgang til invalidepension.

Da ingen ønskede at kommentere forslaget eller ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Bestyrelsen blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

4.c. Ændring af Regulativ 1, § 6 b, stk. 2. Supplerende alderspension.

Dirigenten fremlagde forslaget med henvisning til bemærkningerne til § 6.

Da ingen ønskede at kommentere forslaget eller ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Bestyrelsen blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

4.d. Ændring af Regulativ 1, § 7, stk. 1 og stk. 3. Invalidepension.

Dirigenten fremlagde forslaget og oplyste, at ændringerne om krav til udbetaling af invalidepension følger en afgørelse fra Ankenævnet for Forsikring. Bestemmelsen ændres, så kravet om at invalidepension tidligst kan udbetales fra ansøgningstidspunktet bortfalder. Der er således tale om en lempelse af bestemmelsen.

Mia Camilla Rigtrup spurgte, om ændring af invalidebestemmelserne ville få betydning for dem, der allerede var på invalidepension. Hertil svarende **formanden**, at det vil det ikke. Mia Camilla Rigtrup spurgte endvidere, om det ville få betydning, hvis man som 60-årig gerne vil overgå til invalidepension set i forhold til at gå på alderspension som 65-årig. **Søren Kolbye Sørensen** svarede, at det ikke ville have nogen negativ virkning.

Da ingen ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Bestemmelsen træder i kraft straks.

Herefter fremlagde dirigenten forslag om forlængelse af retten til invalidepension til alder 68 år, der fremgik af både stk. 1 og 3 for omtegnede medlemmer.

Da ingen ønskede punktet sat til afstemning, konkluderes dirigenten, at forslaget blev vedtaget.

Bestyrelsen blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

4.e. Ændring af Regulativ 1, § 8, stk. 4. Ægtefællepension.

Dirigenten fremlagde forslaget og oplyste, at ægtefællepensionen konsekvensrettes som følge af ændringerne på udbetaling af invalidepension og alderspension. Udbetalingsalderen ændres til 68 år, men ændrer ikke ved det enkelte medlems faktiske pensionsalder.

Da ingen ønskede at kommentere forslaget eller ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Bestyrelsen blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

4.f. Ændring af Regulativ 1, § 9, stk. 1 og stk. 2. Børnepension.

Dirigenten fremlagde forslaget og oplyste, at bestemmelsen opdeles, og at der sker en præcisering af, at alene børn, der er undfanget på tidspunktet, hvor medlemmet opnår ret til invalidepension eller alderspension, eller før JØP's medlem afgår ved døden, er berettiget til børnepension. Endvidere ønskes indført en ændring, således stedbørn, der modtager børnepension efter et medlem i JØP, kan få frataget denne ret, hvis samlivet mellem JØP's medlem og barnets biologiske forælder ophæves, og den reelle forsørgelse, som JØP's medlem har haft over for stedbarnet, bortfalder.

Mogens Riise Hansen oplyste, at han mener, der er tale om en stramning, og at bestyrelsens forslag om ændring ikke er lovmedholdig. **Søren Kolbye Sørensen** svarede hertil, at der er tale om en præcisering i forhold til allerede gældende praksis. **Dirigenten** supplerede og oplyste, at det modsætningsvist kan tolkes af bestemmelsens ordlyd, at man ikke kan få børnepension til børn, der er undfanget, efter man er gået på alderspension, blevet invalid eller er afgået ved døden.

Kirsten Ellen Ketscher stillede spørgsmål om, hvorvidt pensionskassen principielt skal forsørges stedbørn, idet der dermed bliver tale om dobbeltforsørgelse. **Kirsten Ellen Ketscher** opfordrede bestyrelsen til at overveje dette nærmere og opfordrede til et generelt gennemsyn af bestemmelsen. **Dirigenten** spurgte Kirsten Ellen Ketscher, om hun i den anledning stemte nej til forslaget. Hertil svarede Kirsten Ellen Ketscher, at det gjorde hun ikke.

Da ingen ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Forslaget trådte i kraft straks.

4.g. Ændring af Regulativ 1, § 11, stk. 1. Pensionernes størrelse.

Dirigenten fremlagde forslaget med henvisning til bemærkningerne til §§ 6 og 8.

Da ingen ønskede at kommentere forslaget eller ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Bestyrelsen blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

4.h. Ændring af Regulativ 2, § 2, stk. 1. Medlemsoptagelse.

Dirigenten fremlagde forslaget og oplyste, at bestyrelsen ønsker at præcisere bestemmelsen, således at det er erhvervsudygtighedstidspunktet, der er afgørende for, om et medlem bliver omfattet af den toårige klausul eller ej. Bestemmelsen har alene betydning for nye medlemmer, der inden for de første to år af deres medlemskab af JØP får et erhvervsevnetab på 2/3 på grund af forhold, der allerede var til stede, inden de blev optaget i JØP samt eksisterende medlemmer, der genoptager indbetaling på deres pensionsordning efter mere end et års pause.

Da ingen ønskede at kommentere forslaget eller ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Forslaget trådte i kraft straks.

4.i. Ændring af Regulativ 2, § 6, stk. 1. Alderspension.

Dirigenten fremlagde forslaget samtidig med den tilsvarende bestemmelse i Regulativ 1.

Da ingen ønskede at kommentere forslaget eller ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Bestyrelsen blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

4. j. Ændring af Regulativ 2, § 6 b, stk. 2. Supplerende alderspension.

Dirigenten fremlagde forslaget samtidig med den tilsvarende bestemmelse i Regulativ 1.

Da ingen ønskede at kommentere forslaget eller ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Bestyrelsen blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

4.k. Ændring i Regulativ 2, § 7, stk. 1 og stk. 3. Invalidepension.

Dirigenten fremlagde forslaget samtidig med den tilsvarende bestemmelse i Regulativ 1 vedrørende lempelse af krav til udbetaling af invalidepension.

Efter kommentarerne fra forsamlingen, som er refereret ovenfor, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Forslaget trådte i kraft straks.

Dirigenten fremlagde herefter forslaget samtidig med den tilsvarende bestemmelse i Regulativ 1, vedrørende ret til invalidepension, frem til at medlemmerne i Regulativ 2 fylder 68 år.

Da ingen ønskede at kommentere forslaget eller ønskede punktet sat til afstemning, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Bestyrelsen blev bemyndiget til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

4. I. Ændringer i Regulativ 2, § 9.

Dirigenten fremlagde forslaget samtidig med den tilsvarende bestemmelse i Regulativ 1.

Efter kommentarerne fra forsamlingen, som er refereret ovenfor, konkluderede dirigenten, at forslaget var vedtaget.

Forslaget trådte i kraft straks.

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen anmodede generalforsamlingen om bemyndigelse til at foretage ændringer i de vedtagne forslag såfremt der fremsættes krav fra Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen herom. **Forsamlingen** gav bemyndigelse hertil.

Dirigenten gik videre til dagsordenens næste punkt.

5. Godkendelse af valgt formand

Dirigenten oplyste, at formanden for JØP's bestyrelse vælges af Djøfs Bestyrelse efter indstillinger fra bestyrelsen i JØP og bestyrelsen i Djøf Offentlig. Valget af formand skal godkendes af JØP's medlemmer på generalforsamling eller ved urafstemning. I begge bestyrelser var der enighed om igen at indstille cand.scient.pol. Anders Eldrup til formand. En enig bestyrelse har genvælgt Anders Eldrup til formand for 2017-2019, oplyste dirigenten.

Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen godkendte valget af Anders Eldrup som formand og ønskede tillykke hermed.

6. Valg af uafhængigt medlem til bestyrelsen

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen foreslog genvalg af Vicepresident, statsautoriseret revisor Tina Aggerholm, hvorefter ordet blev givet til Tina Aggerholm, som kort præsenterede sig selv.

Dirigenten konstaterede herefter, at forsamlingen enstemmigt havde valgt Tina Aggerholm som uafhængigt medlem af bestyrelsen.

7. Valg af medlemmer til bestyrelsen

Dirigenten oplyste, at det fremgår af vedtægten, hvilke regler der er gældende for bestyrelsesvalg. Dirigenten bemærkede, at valget ikke sker direkte på generalforsamlingen.

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen er på valg hvert andet år. I henhold til pensionskassens vedtægt består pensionskassens bestyrelse af formand, næstformand og seks andre bestyrelsesmedlemmer. Formanden, næstformanden og et af de øvrige bestyrelsesmedlemmer vælges af Djøf. Det uafhængige medlem, der ikke må være medlem af pensionskassen og skal have særlige kompetencer inden for regnskab og revision, vælges direkte af generalforsamlingen. De øvrige fire bestyrelsesmedlemmer vælges af og blandt pensionskassens medlemmer. Der vælges en suppleant for hver af de fire medlemsvalgte bestyrelsesmedlemmer, oplyste dirigenten.

Dirigenten oplyste, at Djøfs Bestyrelse havde udpeget Anders Eldrup som formand, Sara Vergo og Marianne Thyrring for perioden 2017-2019.

Dirigenten oplyste, at for så vidt angår de fire medlemsvalgte bestyrelsesmedlemmer og suppleanter for hver af disse, har JØP's bestyrelse foreslået, at Morten Harboe-Jepsen og suppleant Johanne Gabel, Torben Huss og suppleant Lisbeth Erlands, Peter Løchte Jørgensen og suppleant Charlotte Christiansen samt Martin Randrup Klintholm og suppleant Nils Majgaard Jensen vælges for perioden 2017-2019.

Herefter præsenterede de fire kandidater, som var indstillet af bestyrelsen, sig selv og henviste til den udarbejdede valgbrochure, som er tilgængelig på JØP's hjemmeside, for en nærmere gennemgang af deres kvalifikationer og mærkesager.

Dirigenten oplyste, at alle JØP's medlemmer i henhold til vedtægten kan stille op til bestyrelsesvalget. Hvis der var medlemmer til stede, der allerede nu ville oplyse, at de ønskede at stille op til generalforsamlingen, kunne de nu få mulighed for at præsentere sig selv for forsamlingen.

Åse Kogsbøll meldte sit kandidatur og præsenterede sig selv. Åse Kogsbøll oplyste blandt andet, at hun er cand.jur. og de sidste 30 år har arbejdet med forsikring og pension, og at hun stiller op, primært fordi hun finder, at bestyrelsen mangler juridiske kompetencer. Åse Kogsbøll opfordrede afslutningsvist interesserede til at kontakte hende via LinkedIn.

Jette Kjerulf Vorstrup meddelte sig som suppleant for Åse Kogsbøll og præsenterede sig for forsamlingen. Jette Kjerulf Vorstrup oplyste blandt andet, at hun har 30 års erfaring fra Erhvervsministeriet, og at hun støtter Åse Kogsbøll, da hun finder, at der mangler en juridisk kompetence i bestyrelsen. Jette Kjerulf Vorstrup afsluttede med at opfordre interesserede til at kontakte hende via LinkedIn.

Christian von Benzon opfordrede til, at der fra bestyrelsens side stilles med en kandidatliste, som indeholder mere diversitet, således der eksempelvis kommer en jurist med i bestyrelsen, men at han med sit indlæg ikke kunne udtale sig om allerede meldte kandidaters egnethed. For indeværende mangler der også en repræsentation af cand.polit.ere i bestyrelsen.

Helle Bjørnstad havde bemærket, at der ikke er nogen repræsentant for afdeling 1, ikke-omtegnede i bestyrelsen. Hun oplyste, at hun er bekymret for varetagelsen af interesserne for denne minoritetsgruppe, og at denne gruppe, i givet fald der fusioneres med DIP, bliver endnu mindre. Helle Bjørnstad opfordrede til, at der indføres en observationspost for minoritetsgruppen i bestyrelsen.

Lars Nautrup Jensen meddelte, at han ikke nødvendigvis finder, at juridisk indsigt giver generel indsigt, og at køn ikke bør være afgørende for valg af bestyrelsesmedlemmer, men at der alene bør vælges ud fra relevante kompetencer.

Dirigenten gik herefter videre til dagsordenens næste punkt.

8. Forslag fra medlemmer af pensionskassen

Dirigenten konstaterede, at der var indkommet tre forslag fra medlemmerne ved fristens udløb. Dirigenten henviste til den fulde ordlyd af disse, som fremgik af den udsendte dagsorden. Herefter blev ordet givet til de tre forslagsstillere.

8.a. Forslag 1 stillet af Charlotte Christiansen

Charlotte Christiansen fortalte om baggrunden for sine forslag og sluttede med at fremsætte forslag om følgende:

- 1) Afdeling 1 medlemmer, hvis pensioner er bundet op på rentegaranti, skal tilbydes at ændre investeringsprofil.
- 2) JØP skal sikre de samme muligheder for udvikling og øget afkast af alle medlemmernes pensionsordninger, herunder de produktændringer, som JØP indførte med virkning fra den 1. januar 2017.

Dirigenten gav herefter ordet til **formanden**, som oplyste, at bestyrelsen anbefalede, at forslaget ikke blev godkendt, og der henvises til bemærkningerne fra bestyrelsen omkring mulighed for omvalg i den udsendte dagsorden.

Dirigenten satte forslagene til afstemning. Ingen af de to forslag opnåede stemmeflertal og blev derfor ikke godkendt af forsamlingen. Første forslag opnåede 45 stemmer for, 134 stemmer mod og 38 stemte blankt. Andet forslag opnåede 72 stemmer for, 125 stemmer mod og 23 stemte blankt.

8.b. Forslag 2 stillet af Bo Billenstein, Christian Nielsen, Michael Jonassen, Anders Holm, Pernille Debes, Karina Kok, Mark Jacobsen, Jakob Jørgensen, Anne Holmsgaard og Vivi Rydahl Hansen

Bo Billenstein fortalte på vegne af gruppen om baggrunden for deres forslag og sluttede med at fremsætte forslag om følgende:

- 1) Der indføres et livscyklusprodukt, hvor medlemmerne har mulighed for at vælge mellem forskellige risikoprofiler.

Dirigenten gav herefter ordet til **formanden**, som oplyste, at bestyrelsen anbefalede, at forslaget blev godkendt, og der henvises til bemærkningerne fra bestyrelsen i den udsendte dagsorden.

Dirigenten satte forslaget til afstemning. Forslaget opnåede stemmeflertal og blev derfor godkendt af forsamlingen. Forslaget opnåede 138 stemmer for, 38 stemmer mod og 20 stemte blankt.

8.c. Forslag 3 stillet af Poul Hornshøj Carlsbæk

Poul Hornshøj Carlsbæk fortalte om baggrunden for sine forslag og sluttede med at fremsætte følgende:

- 1) At der på JØP's hjemmeside fremover skal fremgå yderligere information vedrørende brugen af eksterne porteføljemanagere, herunder med svar på de spørgsmål som var blevet stillet i forbindelse med fremsættelsen af forslaget.
- 2) At JØP mindst en gang årligt afholder et åbent medlemsmøde, hvor fx repræsentanter for de største eksterne rådgivere/managere fremlægger og debatterer deres scenarier over udviklingen på væsentlige områder for JØP's investeringspolitik.

Dirigenten gav herefter ordet til **formanden**, som oplyste, at bestyrelsen anbefalede, at forslagene ikke blev godkendt, og der henvises til bemærkningerne fra bestyrelsen i den udsendte dagsorden. Formanden fremhævede, at der også fremover vil blive arbejdet for at højne og øge mængden af relevant information, samt at der evt. afholdes flere investeringsorienteret medlemsarrangementer.

Poul Hornshøj Carlsbæk oplyste herefter, at forslagene ikke behøvede at blive sat til afstemning, idet de af formanden fremkomne bemærkninger var tilstrækkelige.

Dirigenten gik herefter videre til dagsordenens næste punkt.

9. Valg af revisor

Formanden oplyste, at revisionsudvalget indstillede Ernst & Young P/S til genvalg, efter at ydelsen havde været i udbud blandt relevante selskaber.

Da **dirigenten** kunne konstatere, at der ikke var andre forslag, blev Ernst & Young P/S genvalgt.

7. Eventuelt

Dirigenten spurgte, om nogen ønskede ordet under dette punkt, hvilket ikke var tilfældet.

Dirigenten konstaterede, at dagsordenen var udtømt og hævede generalforsamlingen, idet han gav ordet til formanden for afsluttende bemærkninger.

Formanden takkede dirigenten for en god ledelse af generalforsamlingen og takkede for det fine fremmøde.

Generalforsamlingen sluttede kl. 19.55.

København, 3. maj 2017

Dirigent, advokat Lars Svenning Andersen